

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 199/2018-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. mája 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], a [REDACTED], zastúpených advokátkou JUDr. Michaelou Pagáčikovou, Radlinského 47, Dolný Kubín, vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Námestovo v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 40/2013 po právoplatnosti nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 449/2017 z 12. septembra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. mája 2018 doručená sťažnosť [REDACTED], a [REDACTED] (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú

porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Námestovo (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 40/2013 (ďalej aj „namietané konanie“) po právoplatnosti nálezú ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 449/2017 z 12. septembra 2017.

2. Sťažovatelia v procesnom postavení žalobcov v konaní o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy vedenom okresným súdom pod sp. zn. 3 C 40/2013 opätovne namietajú porušenie nimi označených práv, ktorých porušenie už ústavný súd konštatoval svojim predchádzajúcim nálezom sp. zn. III. ÚS 449/2017 z 12. septembra 2017, ktorým prikázal okresnému súdu, aby v namietanom konaní konal bez zbytočných priet'ahov, priznal sťažovateľom primerané finančné zadosťučinenie a náhradu trov konania. Podľa názoru sťažovateľov od vydania nálezú nedošlo k očakávanému zlepšeniu, naopak, okresný súd zjavne nekonzistentnou a nesystematickou činnosťou spôsobuje ďalšie priet'ahy v namietanom konaní. O žalobe sťažovateľov nebolo dosiaľ rozhodnuté ani súdom prvej inštalcie, a teda právoplatné skončenie konania sa javí v nedohľadne.

3. Sťažovatelia zastávajú názor, že v namietanom konaní ide o skutkovo a právne jednoduchú vec, ktorá si nevyžaduje zložité dokazovanie, je potrebné vykonať len výsluchy účastníkov konania a nevyžaduje si ani zložité právne posúdenie. Úlohou okresného súdu je podľa ich názoru preskúmať a posúdiť jedinou otázku platnosti, resp. neplatnosti kúpnej zmluvy pre formálne nedostatky tejto zmluvy a pre zjavné porušenie predkupného práva sťažovateľov ako podielových spoluvlastníkov.

4. Sťažovatelia uviedli, že po vydaní predchádzajúceho rozhodnutia ústavného súdu okresný súd uskutočnil len jedno pojednávanie 22. januára 2018, ktoré bolo hneď po začatí odročené na neurčito, teda bolo nariadené celkom zjavne zbytočne. Na uvedenom pojednávaní bolo sťažovateľom okresným súdom oznámené, že po približne piatich rokoch od podania žaloby začal vykonávať základné úkony, ktoré však mali byť vykonané bezprostredne po podaní žaloby na súde, t. j. lustráciu účastníkov v registri obyvateľstva,

a tiež im oznámil, že dvoch účastníkov na strane žalovaných nebolo možné v registri obyvateľstva vylustrovať a jeden z účastníkov zomrel. Táto okolnosť pôsobí absurdne s ohľadom na skutočnosť, že predmetom sporu je návrh sťažovateľov na vyslovenie absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy, ktorú podpísali aj žalované, ktorých existencia je podľa okresného súdu sporná, pričom ich podpisy boli úradne osvedčené a tieto osoby boli od začiatku súdneho konania zastúpené advokátom.

5. Za nezmyselnú a zbytočnú považujú sťažovatelia aj výzvu okresného súdu z 24. októbra 2017, ktorou ich žiadal, aby sa vyjadrili, či došlo k mimosúdnejmu riešeniu sporu napriek tomu, že sťažovatelia opakovanými písomnými žiadosťami žiadali okresný súd, aby vo veci začal konať a nariadil pojednávanie.

6. Postup okresného súdu v namietanom konaní považujú sťažovatelia za hrubé porušenie ich práva na spravodlivý proces a za spôsobenie zbytočných prieťahov v konaní, a to najmä vykonávaním úkonov s obrovskými časovými odstupmi, ale aj v nesystematickej a chaotickej činnosti súdu, vykonávaním nezmyselných a zbytočných úkonov a tiež v neaplikovaní poriadkových opatrení tak, aby sa zamedzilo ďalšiemu mareniu pojednávania.

7. Na základe uvedeného sťažovateľa navrhli, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľov 1) [REDAKOVANÉ]

a 2) [REDAKOVANÉ]

[REDAKOVANÉ], na prerokovanie a rozhodnutie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Námestovo v občianskom súdnom konaní vedenom pod sp. zn.: 3 C/40/2013 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Námestovo Ústavný súd SR prikazuje, aby v občianskom súdnom konaní vedenom pod sp. zn.: 3 C/40/2013 konal bez zbytočných prieťahov a prijal primerané poriadkové opatrenia aby sa zabránilo ďalším prieťahom v konaní a ďalšiemu zmareniu pojednávania v predmetnom konaní.

3. Sťažovateľke 1) [REDAKOVANÉ], Ústavný súd SR priznáva finančné zadostučinenie v celkovej výške 10.000 € (slovom desaťtisíc eur), a sťažovateľovi 2) [REDAKOVANÉ], Ústavný súd SR priznáva finančné zadostučinenie v celkovej výške 10.000 € (slovom desaťtisíc eur), ktoré je Okresný súd Námestovo povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky JUDr. Michaely Pagáčikovej, č. účtu : [REDAKOVANÉ] vedený vo Fio Banka a.s, pobočka Žilina [REDAKOVANÉ] do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Námestovo je povinný uhradiť sťažovateľom 1-2) náhradu trov právneho zastúpenia v sume 1.079,04 €, ktoré je Okresný súd Námestovo povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky JUDr. Michaely Panáčikovej, č. účtu: [REDAKOVANÉ] vedený vo Fio Banka a.s, pobočka Žilina [REDAKOVANÉ] do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

9. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

10. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

11. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietáchoch (m. m. II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04).

12. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

13. Podstatou sťažnosti a predmetom konania pred ústavným súdom je nárok sťažovateľov na ochranu pred postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 40/2013, ktorým malo byť porušené ich základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

14. Vzhľadom na to, že predchádzajúcim nálezom p. zn. III. ÚS 449/2017 z 12. septembra 2017 ústavný súd už vyslovil porušenie základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a ich práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 40/2013, predmetom skúmania ústavného súdu v súvislosti s namietaným porušením uvedených práv bol postup okresného súdu v namietanom konaní v období po právoplatnosti nálezu ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 449/2017 z 12. septembra 2017, t. j. v období po 22. septembri 2017.

15. Ústavný súd zistil, že sťažovatelia podali sťažnosť ústavnému súdu 21. mája 2018, t. j. takmer presne osem mesiacov po právoplatnosti ostatného nálezu ústavného súdu v tejto veci. Podľa názoru ústavného súdu táto skutočnosť už sama osebe vylučuje, aby ústavný súd po takom krátkom čase opätovne hodnotil postup okresného súdu a vyslovil porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v namietanom konaní, a to aj napriek tomu, že ústavný súd už v tejto veci prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietáhov.

16. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v rozhodnom období okresný súd uznesením z 10. októbra 2017 na základe návrhu sťažovateľov uznesením pripustil, aby z konania vystúpili žalobcovia v 1. a 2. rade a na ich miesto vstúpili sťažovatelia (pôvodne žalovaní v 3. a vo 4. rade) a nariadil pojednávanie na 22. január 2018, ktoré z dôvodu nezrovnalostí pri vymedzení žalovaných odročil na neurčito.

17. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (napr. I. ÚS 27/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 38/04).

18. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd v súvislosti s postupom okresného súdu v namietanom konaní konštatuje, že okresný súd v období po právoplatnosti ostatného nálezu ústavného súdu v tejto veci nebol v konaní nečinný a hoci jeho postup

možno kvalifikovať ako čiastočne neefektívny, jeho konanie sa vzhľadom na krátky čas od právoplatnosti predchádzajúceho nález do podania sťažnosti nevyznačuje priet'ahmi takej intenzity, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto ústavný súd sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti odmietol.

19. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľov v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

20. Ústavný súd v okolnostiach posudzovanej veci v závere zdôrazňuje, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby sťažovatelia v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom okresného súdu v nej dochádza k zbytočným priet'ahom, predložili ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. mája 2018